

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ¹⁾

z dnia 2013 r.

**w sprawie przeprowadzenia procesu certyfikacji kompetencji zawodowych
w transporcie drogowym oraz zabezpieczenia certyfikatu kompetencji zawodowych**

Na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1265 oraz z 2013 r. poz. 21, 567 i 628) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) jednostki, przy których działają komisje egzaminacyjne, przeprowadzające egzamin pisemny, o którym mowa w art. 37 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, zwane dalej „komisjami egzaminacyjnymi”;
- 2) wymagania kwalifikacyjne dotyczące członków komisji egzaminacyjnej i tryb ustalania jej składu;
- 3) rodzaje zabezpieczeń certyfikatu kompetencji zawodowych;
- 4) tryb zwalniania osoby ubiegającej się o certyfikat kompetencji zawodowych, zwanej dalej „kandydatem”, z egzaminu pisemnego, o którym mowa w art. 37 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.

§ 2. Jednostką, przy której działają komisje egzaminacyjne jest Instytut Transportu Samochodowego w Warszawie.

§ 3. 1. Komisja egzaminacyjna składa się z przewodniczącego oraz dwóch członków, z których jeden jest pracownikiem jednostki, przy której działają komisje egzaminacyjne, a drugi przedstawicielem polskiej organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszającej przewoźników drogowych.

¹⁾ Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Dz. U. Nr 248, poz. 1494 oraz z 2012 r. poz. 1396).

2. Przewodniczącym komisji egzaminacyjnej może być osoba posiadająca ukończone studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie i co najmniej 5-letni staż pracy w administracji publicznej na stanowisku związanym z transportem drogowym.

3. Członkiem komisji egzaminacyjnej może być osoba posiadająca:

1) ukończone studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie i co najmniej 5-letnią praktykę zawodową w zakresie transportu drogowego – w przypadku pracownika jednostki, przy której działają komisje egzaminacyjne;

2) wykształcenie średnie i co najmniej 5-letnią praktykę zawodową w zarządzaniu przedsiębiorstwem transportu drogowego – w przypadku przedstawiciela polskiej organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszającej przewoźników drogowych.

4. Listę osób spełniających kryteria określone w ust. 2 i 3, które mogą być:

- 1) przewodniczącym komisji – ustala minister właściwy do spraw transportu i przekazuje ją kierownikowi jednostki, przy której działają komisje egzaminacyjne;
- 2) członkiem komisji – ustala kierownik jednostki, przy której działają komisje egzaminacyjne, przy czym przedstawiciel polskiej organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszającej przewoźników drogowych jest wpisywany na listę na podstawie pisemnego zgłoszenia tej organizacji.

5. Listy, o których mowa w ust. 4, zawierają następujące dane: imię i nazwisko, rodzaj wykształcenia, informację dotyczącą stażu pracy w administracji publicznej na stanowisku związanym z transportem drogowym lub praktyki zawodowej w zakresie transportu drogowego albo w zarządzaniu przedsiębiorstwem transportu drogowego.

6. Na podstawie list, o których mowa w ust. 4, kierownik jednostki, przy której działają komisje egzaminacyjne, ustala każdorazowo skład komisji egzaminacyjnej.

§ 4. Certyfikat kompetencji zawodowych jest zabezpieczony przez: włókna aktywne w świetle ultrafioletowym, mikrodruk oraz wyczuwalne w dotyku litery „PL”.

§ 5. 1. Zwolnienie kandydata z całości albo z części egzaminu pisemnego, o którym mowa w art. 37 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, następuje na podstawie dołączonego do wniosku o wydanie certyfikatu kompetencji zawodowych:

- 1) dyplomu studiów wyższych ukończonych przez kandydata, wraz z suplementem do dyplomu lub innym dokumentem potwierdzającym pogram tych studiów, wystawionym zgodnie z obowiązującymi w dniu wystawienia przepisami prawa,

2) świadectwa studiów podyplomowych ukończonych przez kandydata
– lub kopii tych dokumentów poświadczonych za zgodność z oryginałem przez wystawcę dokumentu, notariusza, adwokata lub radcę prawnego.

2. Kopie dokumentów, o których mowa w ust. 1, mogą być poświadczane przez pracownika jednostki, przy której działają komisje egzaminacyjne, na podstawie przedstawionych oryginałów tych dokumentów.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 2013 r.²⁾

MINISTER
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 10 stycznia 2012 r. w sprawie uzyskiwania certyfikatów kompetencji zawodowych w transporcie drogowym (Dz. U. poz. 96), które zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 5 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz ustawy o czasie pracy kierowców (Dz. U. poz. 567) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie przeprowadzania procesu certyfikacji kompetencji zawodowych w transporcie drogowym oraz zabezpieczenia certyfikatu kompetencji zawodowych jest wykonaniem upoważnienia ustawowego zawartego w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 5 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz ustawy o czasie pracy kierowców (Dz. U. poz. 567).

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 39 minister właściwy do spraw transportu określi w drodze rozporządzenia:

- 1) jednostki, o których mowa w art. 38 ust. 2,
- 2) wymagania kwalifikacyjne dotyczące członków komisji egzaminacyjnej i tryb ustalania jej składu,
- 3) rodzaje zabezpieczeń certyfikatu kompetencji zawodowych,
- 4) tryb zwalniania z egzaminu pisemnego, o którym mowa w art. 37.

W rozporządzeniu uwzględnia się odpowiednio:

- 1) potrzebę zapewnienia należytych warunków organizacyjno-technicznych do przeprowadzenia procesu certyfikacji kompetencji zawodowych w transporcie drogowym,
- 2) konieczność zapewnienia właściwych kwalifikacji członków komisji egzaminacyjnej,
a także ich liczbę, która zapewni obiektywne przeprowadzenie egzaminu pisemnego,
- 3) konieczność prawidłowego zabezpieczenia certyfikatów kompetencji zawodowych przed fałszowaniem,
- 4) potrzebę zapewnienia ujednoliconych procedur zwalniania z egzaminu pisemnego.

Od dnia 4 grudnia 2011 r. stosowane jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiające wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego i uchylające dyrektywę Rady 96/26/WE (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 51), które obowiązuje bezpośrednio. Rozporządzenie to określa m.in. warunki związane z wymogiem kompetencji zawodowych, w tym zakres wiedzy, która jest sprawdzana w trakcie egzaminu pisemnego na certyfikat kompetencji zawodowych, organizację ww. egzaminu oraz wzór certyfikatu kompetencji zawodowych.

Projektowane rozporządzenie przewiduje uregulowanie tylko tych kwestii dotyczących uzyskiwania certyfikatów kompetencji zawodowych, które nie zostały określone w przepisach unijnych.

Projektowane rozporządzenie określa: jednostki, przy których działają komisje egzaminacyjne, przeprowadzające egzamin pisemny, o którym mowa w art. 37 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, wymagania kwalifikacyjne dotyczące członków komisji egzaminacyjnej i tryb ustalania jej składu, rodzaje zabezpieczeń certyfikatu kompetencji zawodowych oraz tryb zwalniania osoby ubiegającej się o certyfikat kompetencji zawodowych z egzaminu pisemnego, o którym mowa w art. 37 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.

Obowiązujące aktualnie rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 10 stycznia 2012 r. w sprawie uzyskiwania certyfikatów kompetencji zawodowych w transporcie drogowym (Dz. U. poz. 96) przewiduje, że jednostką certyfikującą kompetencje zawodowe w transporcie drogowym jest Instytut Transportu Samochodowego w Warszawie. Projektowane rozporządzenie nie przewiduje wprowadzenia zmian w tym zakresie.

Rozporządzenie usystematyzowało wymagania kwalifikacyjne dotyczące członków komisji egzaminacyjnej. Skład komisji egzaminacyjnej nie uległ zmianie w porównaniu z obowiązującymi obecnie przepisami.

Rozporządzenie przewiduje, że przewodniczącym komisji egzaminacyjnej może być osoba posiadająca ukończone studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie i co najmniej 5-letni staż pracy w administracji publicznej na stanowisku związanym z transportem drogowym.

Członkiem komisji, będącym pracownikiem jednostki, przy której działają komisje egzaminacyjne, może być osoba posiadająca ukończone studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie i co najmniej 5-letnią praktykę zawodową w zakresie transportu drogowego.

Członkiem komisji, będącym przedstawicielem polskiej organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszającej przewoźników drogowych może być osoba posiadająca wykształcenie średnie i co najmniej 5-letnią praktykę zawodową w zarządzaniu przedsiębiorstwem transportu drogowego.

W porównaniu z obowiązującym stanem prawnym projekt rozporządzenia wprowadza możliwość powołania w skład komisji egzaminacyjnej osób posiadających długi staż pracy w administracji publicznej na stanowisku związanym z transportem drogowym oraz wykształcenie wyższe o profilu innym niż ekonomiczny, techniczny lub prawniczy.

Rozporządzenie przewiduje, że minister właściwy do spraw transportu ustala listę osób, spełniających wymagania kwalifikacyjne, wyznaczonych do przewodniczenia komisjom egzaminacyjnym. Natomiast listę osób spełniających wymagane kryteria, które mogą być członkiem komisji ustala kierownik jednostki, przy której działają komisje egzaminacyjne, przy czym przedstawiciel polskiej organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszającej przewoźników drogowych jest wpisywany na listę na podstawie pisemnego zgłoszenia tej organizacji. Listy zawierają następujące dane: imię i nazwisko, rodzaj wykształcenia, informację dotyczącą stażu pracy w administracji publicznej na stanowisku związanym z transportem drogowym lub praktyki zawodowej w zakresie transportu drogowego albo w zarządzaniu przedsiębiorstwem transportu drogowego. Na podstawie list kierownik jednostki, przy której działają komisje egzaminacyjne, ustala każdorazowo skład komisji

egzaminacyjnej. Tryb ustalania składu komisji egzaminacyjnej dotychczas był określony w opracowanym przez Instytut Transportu Samochodowego *Regulaminie dotyczącym trybu i sposobu przeprowadzania egzaminu na certyfikat kompetencji zawodowych w transporcie drogowym*.

Regulacje znajdujące się w projektowanym rozporządzeniu stanowią powtórzenie odpowiednich zapisów ww. Regulaminu.

Wzór certyfikatu kompetencji zawodowych w drogowym transporcie osób i rzeczy określa załącznik III do rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, natomiast projektowane rozporządzenie określa rodzaje jego zabezpieczeń. Zgodnie z załącznikiem II ww. rozporządzenia certyfikat kompetencji zawodowych musi zawierać przynajmniej dwa z następujących zabezpieczeń: hologram, specjalne włókna w papierze, widoczne w świetle ultrafioletowym, co najmniej jedną linię mikrodruku (litery widoczne jedynie przy użyciu szkła powiększającego i niemożliwe do odtworzenia przez fotokopiarki), wyczuwalne w dotyku litery, symbole lub wzory, podwójna numeracja: numer seryjny oraz numer wydania, zabezpieczający wzór tła z drukowanym drobnym giloszem i drukiem irysowym. Projektowane rozporządzenie przewiduje, że certyfikat kompetencji zawodowych jest zabezpieczony przez: włókna aktywne w świetle ultrafioletowym, mikrodruk oraz wyczuwalne w dotyku litery „PL”. W stosunku do obowiązującego stanu prawnego projektowane rozporządzenie nie przewiduje wprowadzenia zmian w tym zakresie.

Zwolnienie kandydata z całości albo z części egzaminu pisemnego następuje na podstawie dołączonego do wniosku o wydanie certyfikatu kompetencji zawodowych:

- 1) dyplomu studiów wyższych ukończonych przez kandydata wraz z suplementem do dyplomu lub innym dokumentem potwierdzającym program tych studiów, wystawionym zgodnie z obowiązującymi w dniu wystawienia przepisami prawa, albo
- 2) świadectwa studiów podyplomowych ukończonych przez kandydata.

Projekt rozporządzenia przewiduje, że ww. dokumenty składane są w oryginale lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem przez wystawcę dokumentu, notariusza, adwokata lub radcę prawnego. Kopie ww. dokumentów mogą być poświadczone przez pracownika jednostki, przy której działają komisje egzaminacyjne, na podstawie przedstawionych oryginałów tych dokumentów.

Zapis dotyczący innego dokumentu potwierdzającego program studiów i wystawionego zgodnie

z obowiązującymi w dniu wystawienia przepisami prawa odnosi się do osób, które ukończyły studia wyższe przed 2004 r., gdy uczelnie wyższe nie wydawały suplementów do dyplomów. Przez taki dokument należy rozumieć dokument w formie pisemnej, podpisany przez osobę upoważnioną do reprezentowania uczelni, który potwierdza program studiów, zgodnie z obowiązującymi w dniu wystawienia przepisami prawa.

Tryb zwalniania z całości lub części egzaminu dotychczas był określony w opracowanym przez Instytut Transportu Samochodowego *Regulaminie dotyczącym trybu i sposobu przeprowadzania egzaminu na certyfikat kompetencji zawodowych w transporcie drogowym*. Regulacje znajdujące się w projektowanym rozporządzeniu stanowią powtórzenie odpowiednich zapisów ww. Regulaminu.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z datą dzienną odpowiadającą dacie wejścia w życie ustawy z dnia 5 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy transporcie drogowym oraz ustawy o czasie pracy kierowców tj. 15 sierpnia 2013 r.

Zgodnie z art. 5 i 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia z chwilą

przekazania do uzgodnień z członkami Rady Ministrów został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji. Żaden z podmiotów zajmujących się działalnością lobbingową w procesie stanowienia prawa nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projektowana regulacja jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projekt będzie oddziaływał na rynek transportu drogowego:

- 1) przedsiębiorców wykonujących transport drogowy osób lub rzeczy oraz osoby, które będą miały zamiar podjąć taką działalność gospodarczą,
- 2) osoby, które będą ubiegały się o pracę w charakterze osoby zarządzającej transportem w przedsiębiorstwie transportowym,
- 3) jednostkę certyfikującą kompetencje zawodowe przewoźników.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został poddany konsultacjom społecznym z następującymi organizacjami:

- 1) Instytut Transportu Samochodowego;
- 2) Polska Izba Gospodarcza Transportu Samochodowego i Spedycji;
- 3) Zrzeszenie Międzynarodowych Przewoźników Drogowych;
- 4) Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego;
- 5) Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Samochodowego;
- 6) Polskie Stowarzyszenie Przewoźników Autokarowych.

Instytut Transportu Samochodowego wystąpił z propozycją uszczegółowienia zapisów projektu rozporządzenia, które dotyczą trybu zwalniania osoby ubiegającej się o certyfikat kompetencji zawodowych z całości lub z części egzaminu pisemnego (§ 1 pkt 4 i § 5 ust. 1). Wszystkie zgłoszone przez Instytut Transportu Samochodowego uwagi zostały uwzględnione.

Pozostałe organizacje nie zgłosiły uwag.

Projekt rozporządzenia został udostępniony również w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.

Do MTBiGM wpłynęła uwaga Stowarzyszenia na Rzecz Wiedzy i Informacji Transportu Drogowego, dotycząca wprowadzenia możliwości wydawania przez jednostkę certyfikującą decyzji administracyjnych w przypadku niedopuszczenia kandydata do egzaminu na

certyfikat kompetencji zawodowych lub odmowy zwolnienia z części egzaminu. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ Instytut Transportu Samochodowego nie jest organem administracji publicznej i nie może wydawać decyzji administracyjnych.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na budżet państwa, jak również na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Zgodnie z art. 3 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009 przedsiębiorcy wykonujący zawód przewoźnika drogowego muszą spełniać następujące wymogi: posiadać rzeczywistą i stałą siedzibę w jednym z państw członkowskich, cieszyć się dobrą reputacją, posiadać odpowiednią zdolność finansową oraz posiadać wymagane kompetencje zawodowe.

Przedsiębiorca wykonujący zawód przewoźnika drogowego wyznacza przynajmniej jedną osobę fizyczną – zarządzającego transportem – która spełnia wymóg dobrej reputacji i kompetencji zawodowych.

W celu spełnienia wymogu kompetencji zawodowych dana osoba musi posiadać wiedzę na poziomie przewidzianym w załączniku I część I rozporządzenia (WE) nr 1071/2009 w wymienionych tam dziedzinach. Wiedza ta zostaje sprawdzona w trakcie obowiązkowego egzaminu pisemnego. Egzaminy te są organizowane zgodnie z załącznikiem I część II rozporządzenia (WE) nr 1071/2009. Wyłącznie organy lub podmioty należycie upoważnione przez państwo członkowskie, zgodnie z określonymi przez nie kryteriami, mogą organizować egzaminy i wydawać odpowiednie certyfikaty.

Jako dowód posiadania kompetencji zawodowych przedstawia się certyfikat wydany przez upoważniony organ lub podmiot.

Rozporządzenie przewiduje, że w skład komisji egzaminacyjnej przeprowadzającej egzamin wchodzi osoby posiadające:

- 1) ukończone studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie i co najmniej: 5-letnią praktykę zawodową w zakresie transportu drogowego albo 5-letni staż pracy w administracji publicznej na stanowisku związanym z transportem drogowym – w przypadku przewodniczącego i członka, który jest pracownikiem jednostki, przy której działają komisje egzaminacyjne;
- 2) wykształcenie średnie i co najmniej 5-letnią praktykę zawodową w zarządzaniu przedsiębiorstwem transportu drogowego – w przypadku członka, który jest przedstawicielem polskiej organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszającej przewoźników drogowych.

Utrzymanie w projektowanym rozporządzeniu obowiązującego obecnie wymogu 5-letniej praktyki, zapewnia powołanie w skład komisji egzaminacyjnej osób posiadających odpowiednią wiedzę w zakresie transportu drogowego, nabytą w drodze praktyki zawodowej, stażu pracy w administracji publicznej na stanowisku związanym z transportem drogowym lub zarządzania przedsiębiorstwem transportu drogowego. Zaproponowane rozwiązanie stanowi kontynuację długoletniej praktyki stosowanej przy powoływaniu członków komisji egzaminacyjnej.

Rozporządzenie przewiduje, że zwolnienie kandydata z całości albo z części egzaminu pisemnego następuje na podstawie dołączonego do wniosku o wydanie certyfikatu kompetencji zawodowych:

- 1) dyplomu studiów wyższych ukończonych przez kandydata wraz z suplementem do dyplomu lub innym dokumentem potwierdzającym program tych studiów, wystawionym zgodnie z obowiązującymi w dniu wystawienia przepisami prawa, albo
- 2) świadectwa studiów podyplomowych ukończonych przez kandydata.

Porównanie treści suplementu do dyplomu lub treści innego dokumentu potwierdzającego program ukończonych studiów wyższych z zakresem wiedzy, określonym w załączniku nr I część I do rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, pozwoli na dokonanie oceny, czy dana osoba posiada odpowiednią wiedzę w wymaganym przepisami prawa zakresie. Rozwiązanie polegające na sprecyzowaniu profilu wykształcenia wyższego kandydata nie stanowi wystarczającej gwarancji, że osoba ubiegająca się o zwolnienie z egzaminu posiada faktycznie wiedzę kwalifikującą ją do takiego zwolnienia.

W latach 2011-2012 o wydanie certyfikatu kompetencji zawodowych w transporcie drogowym ubiegało się 15.381 osób, natomiast od 1 stycznia 2013 r. do 31 maja 2013 r. – 2.861 osób.

W latach 2011-2012 przeprowadzono 518 egzaminów, natomiast od 1 stycznia 2013 r. do 31 maja 2013 r. przeprowadzono 102 egzaminy.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.